

Π Α Λ Η Ξ Α Ν Α Μ Ν Η Σ Ε Ι Σ

Ραδιοφωνική έκπομπή διά τήν 26 ην
Νοεμβρίου, 1972, ήμέραν Κ Υ Ρ Ι -
Α Κ Η Ν καί ώραν : 20.30 - 21.0

Τήν έκπομπήν παρουσιάζουν ο ΚΩΣΤΑΣ
ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καί ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥ -
ΚΑΚΗΣ. Τραγουδά ή ΚΑΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ .

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Στήν περασμένη μας συνάντησι, αγαπητέ μου Δημήτρη, όταν μιλήσαμε για τά έμπορικά καταστήματα τής όδοϋ Έρμου, προκαλέσαμε τό ένδιαφέρον μερικων μας άκροατριων...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό τό φαντάζομαι, αλλά για ποιο κυρίως σημειον ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Όταν είπαμε ότι οι πελάτισσες μπαίνανε στά μαγαζιά τής όδοϋ Έρμου καί βλέπανε ύφάσματα, διαλέγανε, παραβάλλανε, εξατάζανε, παζαρεύανε καί αγοράζανε ή δέν αγοράζανε πάντα καθισμένες. Αύτή ή τελευταία λεπτομέρεια παραξένεφε μερικές άθηναιτες. Είναι αλήθεια αυτό ; Υπήρχανε καθίσματα στά έμπορικά ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Άληθέστατο. Μόλις έμπαινε μία πελάτισσα σέ κατάστημα τής όδοϋ Έρμου, τίς ύποδεχότανε πάντα κάποιος προϊστάμενος μέ μεγάλη εύγένεια : Παρακαλώ ; Τί επιθυμούν οι κυρίες ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Θα βρούμε κανένα καλό μαλλινοϋλι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μά είναι νά ρωτάτε μαντάμ ; Μάλλινα άριστερά, στό βάθος βαμβακερά καί δεξιά, μεταξωτά... Όλα τελευταίες ^{παρακαλώ} ~~επιστημονικές~~, όλα νουβωτέ... Περάστε παρακαλώ... Μικρέ, δυό καθίσματα για τίς κυρίες. Καί ο μικρός τσακιζότανε νά τοποθετήση δυό καρέκλες στό τμήμα που βρισκόντουσαν τά μάλλινα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Οι κυρίες στρογγυλοκαθίζανε καί άρχιζε ή διαδικασία. Πρόθυμος ο υπάλληλος, πάντοτε άνδρας, γιατί κορίτσια δέν ύπήρχαν τότε στόν υπαλληλικό κόσμο ρωτούσε :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Οί κυρίες τί επιθυμοῦν ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κανένα μάλλινο...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα, ἔχομε ὅ τι θέλετε. Σέ τί χρώμα τό προτιμᾶτε ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἐδῶ οἱ κυρίες κομπιάζανε... δέν ξέρανε τί χρώμα προτιμούσανε. Καί ἡ μία ἔλεγε ; θά δοῦμε καί θά διαλέξωμε...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτή ἡ φράσις, αὐτή ἡ ἄγνοια, ἦτανε γιά τόν καιόμοιρο τόν ὑπάλληλο μαρτυρικός θάνατος. Γιατί, ἂν οἱ πελάτισσες δέν ξέρανε τί χρώμα θέλανε, ὁ ὑπάλληλος ἤξερε ὅτι θά ἦτανε ὑποχρεωμένος νά κατεβάσῃ ὅλα τά τόπια τῶν μαλλίνων, σ' ὅλα τά χρώματα καί σ' ὅλα τά σχέδια καί νά συζητῇ μέ τοὺς δισταγμούς τῶν κυριῶν...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Αὐτές ἦτανε καθισμένες κι' ἐκεῖνος, ὄρθιος δούλευε μέ τά χέρια καί μέ τά πόδια, γιατί ἀφ' ἐνός στεκότανε ὄρθιος καί μέ τά χέρια του κατέβαζε τόπια, τά ἄνοιγε, τά ξεδίπλωνε καί δέν σταματοῦσε νά μιλάῃ καί νά ἐξηγῇ : Ψάλλίδι ἡ γλῶσσα του : Αὐτό τό πρασινοῦλι μαντάμ τί σᾶς λέει ; Εἶναι βλέπετε καί πουαντιγιέ μέ μικρά κόκκινα στίγματα... "Ὁχι ; Προτιμᾶτε αὐτό ἐδῶ, τό τέτ-ντέ-νέγκο ; Εἶναι λίψο σοβαρό βέβαια, μά πιστέψτε με ὅτι εἶναι ντερνιέ κρέ... φαίνεται βαρὺ καί δέν εἶναι... Κοιτᾶξτε το στό φῶς...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Καί ὁ φουκαρῆς ὁ ὑπάλληλος κουβαλοῦσε ὅλο τό τόπι ὡς τήν πόρτα τοῦ μαγαζιοῦ, γιά νά ἰδῇ τό χρώμα του στόν ἥλιο ἡ πελάτισσα...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Κι' ἔλεγε κι' ἔλεγε ὁ καημένος ὁ ὑπάλληλος, στέγνωσε τό στόμα του, κατέβαζε ὅλα του τά ἐπιχειρήματα γιά νά πείσῃ τήν δύσκολη πελάτισσα ν' ἀποφασίσῃ νά πάρῃ ἓνα ὕφασμα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Χαρακτηριστικό ὅμως ἦτανε τό γεγονός ὅτι μιά γυναῖκα πού ἤθελε κάτι ν' ἀγοράσῃ, ποτέ δέν πήγαινε μόνη της. Πάντα ἔπαιρνε καί μιά φίλη της μαζί, γιά νά ἔχῃ μιά δεύτερη γνώμη...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ομως νομίζω πώς ἔχομε ξεφύγει ἀπό τό γενικό μας θέμα, τοῦ ὀδηγοῦ τῶν Ἀθηνῶν πού εἶχε γράφει ὁ Σουρῆς στά 1885.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγιο μου, ἔχεις ἀπόλυτα δίκαιο. Γι' αὐτό θά ξαναγυρίσωμε στόν Σουρῆ καί στόν ὀδηγό του. Ποῦ εἶχαμε σταμτήσει τήν περασμένη μας συνάντησι ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Αν θυμᾶμαι καλά εἶχαμε σταματήσει στό Ἀρσάκειο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα, στό Ἀρσάκειο. "Ομως ἀπ' ἐδῶ καί κάτω ὁ Σουρῆς στόν ὀδηγό του, παύει ν' ἀσχολῆται μέ δρόμους καί μέ γειτονιές καί περιγράφει μόνο τά σπουδαιότερα κτίρια τῆς Ἀθήνας καί πρῶτα πρῶτα τό Ὀφθαλμιατρεῖο, πού τό ἀναφέρει ὡς Τυφλοκομεῖον, ἴσως γιατί τότε τό ἔλεγε ἔτσι ὁ λαός. ~~Εἶπα~~ Για διάβασε Γιάγιο νά ἴδῃς.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τυφλοκομεῖον. Οἴκημα ὡς εἶδος ἐκκλησίας εἰσέρχονται πολλοί τυφλοί ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας μετά μικρόν ἐξέρχονται μέ μάτια σάν γαρίδα κι' εὐθύς δοξάζουν τόν θεόν καθ' ὡς καί τήν Πατρίδα...

Νομίζω πώς αὐτό τό τετράστιχο χρειάζεται κάποια ἐπεξήγησι. Γιὰ ποιόν λόγο γράφει ὁ Σουρῆς ὅτι στό Ὀφθαλμιατρεῖον, εἰσέρχονται πολλοί τυφλοί ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἐκεῖνη τήν ἐποχή, στά 1885, δέν ὑπῆρχε ἄλλη κλινική γιά τά μάτια σ' ὅλες τίς χῶρες τῆς Ἀνατολῆς, Τουρκία, Αἴγυπτο, Μικρά Ἀσία καί δέν ἦτανε λίγοι ἀπ' ὅσους ὑπέφεραν ἀπό τά μάτια τους πού ἐρχόντουσαν στήν Ἀθήνα γιά νά γιαιτρευθοῦν. "Ομως γιά τό Ὀφθαλμιατρεῖον, πρέπει νά ποῦμε κάτι χαρακτηριστικό. Τό Ὀφθαλμιατρεῖο, ἀποφασίσθηκε νά κτισθῆ ἀπό τήν Βασίλισσα Ἀμαλία στά 1843. Ἐκανε τό σχέδιο ὁ βαυαρὸς ἀρχιτέκτων Χάνσεν καί ἦτανε ἓνα μονόροφο σπιτάκι, μέ τέσσερα δωμάτια μπροστά καί ἄλλα τέσσερα πίσω. Ὑπῆρχε βέβαια καί ὑπόγειο, γιά τά μαγειρεῖα, ἀποθήκες καί δωμάτια νοσοκόμων, πού ἐλέγοντο τότε: Φύλακες τῶν ἀσθενῶν.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό χαρακτηριστικό πού πρόκειται νά μου πῆς, θά στό πῶ ἐγώ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιά νά δοῦμε.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Εἶπαμε ὅτι στά 1843 ἐδῶ κι' ἑκατόν τριάντα χρόνια ἀποφασίσθηκε νά ἰδρυθῆ τό 'Οφθαλμιατρεῖο. χρήματα δέν ὑπῆρχαν καί ἔγιναν ἔρανοι κυρίως στούς Ἕλληνες τοῦ ἐξωτερικοῦ καί μόλις ὕστερα ἀπό τέσσερα χρόνια, στά 1847, κατετέθη ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ 'Οφθαλμιατρείου, ὅπου ἔθαψαν καί μιᾶ μπουκάλα νερό...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιά στάσου Γιάγκο. αὐτό πού τό ξέρεις ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γιά νά τό λέω σημαίνει ὅτι κάπου θά τό ἔχω διαβάσει ἢ κάπου θά τό ἄκουσα. Μάλιστα, φέρανε μιᾶ μπουκάλα νερό ἀπό τήν Παλαιστίνη, ἀπό τήν Κολυμβήθρα τοῦ Σιλωάμ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα, αὐτό εἶναι γεγονός. Αὐτή ἡ πρᾶξις ἦταν βέβαια συμβολική, μά φανερώνει πόση πίστι εἶχανε τότε στήν Ἐρησεκία... Πάντως, ἀπό τᾶ 1847 πού ἄρχισε νά κτίζεται τό 'Οφθαλμιατρεῖο μέ τό σχέδιο τοῦ βαυαροῦ Χάνσεν, σέ δύο χρόνια, στά 1849 σταμάτησε ἡ οἰκοδόμησις γιατί τᾶ χρήματα εἶχανε ἐξαντληθεῖ. Μετά ἕνα χρόνο, στά 1850, ὁ Χάνσεν ἔφυγε ἀπό τήν Ἑλλάδα γιά τήν Γερμανία καί ἀνέλαβε τό κτίσιμο τοῦ 'Οφθαλμιατρείου ὁ περίφημος Ἕλληνας ἀρχιτέκτων Λύσανδρος Καυταντζόγλου, πού τό ἐτελείωσε καί τό παρέδωσε στά 1852.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἦτανε ὁμως πάντα μονόροφο μ' ὄλο πού ἦτανε πιά ἐκτεταμένο.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπράβο. Τέλος στά 1869, μετά δεκαεπτὰ χρόνια, τοῦ ἔδωσε τήν σημερινή του μορφή, ὁ στρατιωτικός ἀρχιτέκτων Γεράσιμος Μεταξᾶς, πού προσέθεσε ἄλλους δύο ὀρόφους ἐπάνω ἀπό τόν πρῶτο καί μοναδικό του ὀροφο. Ταυτόχρονα ὁμως, γύρω στά 1853 - 1854 ἄρχισε νά κτίζεται παραπλεύρως τοῦ 'Οφθαλμιατρείου ἡ Καθολική Ἐκκλησία πού ἐτελείωσε μετά 34 χρόνια, στά 1887...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γιατί ἔκανε τόσα χρόνια ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ποιός ξέρει ; Τότε ὁ ρυθμός στήν οἰκοδομή ἦτανε ἀργός. Χρήματα δέν ὑπῆρχαν. Μάζευαν μερικᾶ, κτίζανε κάτι καί στόπ...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Στόπ, γιά νά γίνουν νέοι έρανοι, νά μαζευθοῦν ἄλλα χρήματα γιά νά προστεθοῦν μερικές πέτρες ἀκόμη στό γιαπί.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έτσι γινότανε, ὅπως τό ἀναφέρει κι' ἄλλος σατυρικός τῆς ἐποχῆς ὁ Σοφοκλῆς Καρύδης :

Μά τί= ναι αὐτός ὁ ὄργασμός ὁ οἰκοδομικός
 ὅπου περνᾷς, θεμέλια παντοῦ θά συναντήσης
 λάικους ἀσβέστη, ἀπαντᾷς στούς δρόμους διαρκῶς
 καί πρέπει τά ἐμπόδια παντοῦ νά ὑπερπηδήσης.
 Πηδᾷς ἐδῶ, πηδᾷς ἐκεῖ καί γιά νά φτάσης σπίτι σου
 ἔτσάκισες τό πόδι σου ἢ ἔσπασες τήν μύτη σου !...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἔχανε λοιπόν δίκαιο οἱ παλαιοί ἀθηναῖοι πού δέν εὑρισκαν ἄλλον περίπατο νά κάνουν παρά μονάχα τό Ζάππειο. Κι' ἔσως νά ἦτανε αὐτός ὁ λόγος πού τραγουδοῦσαν : Στό Ζάππειο σέ πρωτόειδα κι' ὕστερα στήν πλατεῖα...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Στό Ζάππειο σέ πρωτόειδα
 κι' ὕστερα στήν πλατεῖα
 καί στήν δενδροστοιχία
 ἀπᾶν σου εἶπα σ' ἀγαπῶ...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καλά τό Ζάππειο, καλά καί ἡ πλατεῖα πού ὑπονοεῖ τήν πλατεῖα Συντάγματος ὅπου ἔπαιζε μουσική. Ἡ δενδροστοιχία πού ἀναφέρει τό τραγοῦδι, ποιᾶ ἦτανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὁ κυριακάτικος περίπατος τῶν ἀθηναίων, ἡ λεωφόρος Ἀμαλίας μέ τίς πιπεριές της, πού λεγότανε τότε δενδροστοιχία... Οἱ παλαιοί ἀθηναῖοι Γιάγκο μου, ἔκαναν μονίμως αὐτόν τόν περίπατο : Ἀπό τήν πλατεῖα Συντάγματος, ἀνεβαίνανε τήν φιλελλήνων, στρίβανε στήν Ἀγγλική ἐκκλησία καί κατεβαίνανε στό Σύνταγμα ἀπό τήν λεωφόρο Ἀμαλίας... Καί τώρα ἄς προχωρήσωμε στόν Ὁδηγό τοῦ Σουρῆ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ας προχωρήσωμε.

Μουσεῖον Ζωολογικόν, μέ ζῶα καί ἀνθρώπους
 καταγομένους πρό πολλοῦ, ἀπό ποικίλους τόπους,
 μέ κόκκαλα παντοειδῆ, ἠρωϊκῶν προγόνων,
 πιθήκων, ἄριτων, τίγρεων, Μαμμούθ καί ἡμιόνων.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τώρα θά μ' έρωτήσης ποιό είναι αυτό τό Ζωολογικό Μουσείο. Οί περισσότεροι σύγχρονοι άθηναίοι τό άγνοούν. Υπάρχει όμως καί σήμερα ακόμη καί βρίσκειται πίσω από τό Πανεπιστήμιο μέ είσοδο στην λεωφόρο 'Ακαδημίας...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μά πώς νά τό ίδῃ κανένας σήμερα πού έκει μπροστά στην είσοδό του στέκονται όλα τά λεωφορεία της 'Αθήνας ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έχεις δίκαιο. Σέ χρόνια όμως παλαιότερα, όταν έγώ ήμουν ακόμη μαθητής, ήτανε έπιβεβλημένο νά οδηγούν οι δάσκαλοι μιά φορά τόν χρόνο τά παιδιά, στό Ζωολογικό Μουσείο. Σήμερα δέν γίνεται αυτό καί κανένας σχεδόν άθηναίος, δέν ύποφιάζεται νάν τήν ύπαρξί του.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Εγώ τουλάχιστον όμολογῶ ότι δέν τό ξέρω.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μονάχα έσύ ; Σοῦ είπα ότι κανένας από τούς νεωτέρους συμπολίτες μας δέν τό ξέρει αυτό τό Ζωολογικό Μουσείο. "Ίσως όμως τώρα, μ'αυτά πού λέμε νά παρακινήθουν μερικοί μας άπροαταί νά τό άναζητήσουν. Καί προχωρούμε...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Προχωρούμε. Χαυτεῖα, κόσμος άπειρος, όπλαρχηγοί ποικίλοι καί τρέχοντες στά τέσσερα μέ τενεκέδες σκυλοι...

Αυτό πάλι τί ήτανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ντρέπομαι πού τό λέω, μά δυστυχῶς ήτανε ή προσφιλέστερη διασκέδασις της άθηναϊκής άλητείας. Πιανανε ένα άδέσποτο σκυλί καί τοῦ δένανε στην ούρά του έναν άδειο τενεκέ... "Υστερα τό αφήνανε τό σκυλί κι'έκεῖνο τό κακόμοιρο έπαιρνε δρόμο. "

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαντάζομαι τήν συνέχεια. "Όσο έτρεχε τό σκυλί σέρνοντας τόν τενεκέ πίσω τ υ πού έκανε τρομακτικό θόρυβο, τόσο τρόμαζε τό κακόμοιρο τό ζωντανό καί τόσο έπαιρνε δρόμο... γαυγίζοντας μάλιστα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Καί τό δυστύχημα είναι ότι δέν ήτανε λίγοι αυτοί πού διασπεδάζανε μέ τό θέαμα αυτό. Καί προχωρούμε...

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πολυτεχνεῖον. "Εκτακτον κατάστημα ἐπίσης μέ τρία παρατήματα καί τρεῖς διαχωρίσεις. Μου^δεί^αν' Εθνολογικόν καί τῶν Ἀρχαιοτήτων μέ στάμνες καί πλατύσταμνα, μ' ἀγάλματα Χαρίτων, μέ ὄργανα πανάρχαια θεατρικῆς ὀρχήστρας καί μ' ἓνα μισοφούστανο, παληό, τῆς Κλυταιμνήστρας...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Τό Μετσόβειον Πολυτεχνεῖον εἶχε τελειώσει μόλις λίγα χρόνια πρὶν ἐνῶ εἶχε ἀρχίσει νά κτίζεται ἀπό τὰ 1850 τριάντα χρόνια νωρίτερα
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί ἔως τότε δέν ὑπῆρχε Πολυτεχνεῖο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὑπῆρχε μὰ στεγαζότανε στό σπίτι τοῦ Βλαχούτση
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Βλαχούτση ; Κάπου τό ξέρω αὐτό τό ὄνομα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί βέβαια τό ξέρεις. Τό σπίτι τοῦ Βλαχούτση, μέγαρο γιά τήν ἐποχή του ἦτανε ἀπό τὰ πρῶτα σπίτια πού κτίσθησαν στήν Ἀθήνα στήν ὁδόν Πειραιῶς, ἐκεῖ ὅπου στεγάζεται σήμερα ἀκόμη τό Ὁδεῖον Ἀθηνῶν.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μάλιστα, μάλιστα, μάλιστα. Καί πρὶν γίνῃ τό Ὁδεῖον, ἦτανε τό Πολυτεχνεῖο καί πρὶν γίνῃ Πολυτεχνεῖο, τό κτίριο αὐτό ἐστεγάζε τὰ γραφεῖα τῆς βαυαρικῆς Ἀντιβασιλείας ἐπὶ Ὀθωνος. Γιά τό Ἀρχαιολογικόν Μουσεῖο δέν λέει τίποτε ὁ Σουρῆς.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Φαίνεται ὅτι δέν εἶχε κτισθεῖ ἀκόμη. Ἄλλως τε ἐδῶ πού τὰ λέμε καί ὁ χώρος ὅπου κτίσθηκε τό Πολυτεχνεῖο, ἐκεῖνη τήν ἐποχή ἦτανε ἀμπέλι ἐνός Τούρκου πού τό εἶχε πουλήσει σέ βαυαρούς ἀξιωματικούς γιά ἑξακόσιες εἴκοσι πέντε δραχμές νά κάνουν τό " Πανσίλυπο " ἓνα γερμανικό ἐστιατόριο... δέν τὰ ἔχομε περ αὐτά ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ναί μάλιστα καί μέσα σέ τριάντα χρόνια, τό οἰκόπεδο αὐτό πῆγε ἀπό 625 δραχμές, στίς ἑκατόν σαράντα χιλιάδες ὅσο τό ἀγόρασε ἡ χήρα Ἐλένη Τοσίτσα γιά νά γίνῃ τό Πολυτεχνεῖο...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί ἀφοῦ κτίσθηκε τό Πολυτεχνεῖο καί ἐλειτούργησε ἄρχισε νά διαμορφώνεται καί ὅλη ἡ πίσω συνοικία σέ φοιτητικὴ συνοικία μέ τό ὄνομα Νεάπολις...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ναί, ή φοιτητική συνοικία, ή Νεάπολις ή μᾶλλον τά ἐξάρχεια...
 όπου ζούσαν οἱ φοιτηταί καί ἄνθισε κυρίως ή καντάδα στίς γειτο
 νοποῦλες...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Ψεύτικα ἦτανε τά λόγια
 ψεύτικα καί τά φιλιὰ...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί τώρα, μιά καί μιλήσαμε γιά τά 'Εξάρχεια, ἄς φύγωμε λίγο
 ἀπό τόν 'Οδηγό τοῦ Σουρῆ, ὁ ὁποῖος μᾶλλον τά ἀγνοεῖ, γιατί ἐκεί
 νη τήν ἐποχή, στά 1885, ὅλη αὐτή ή συνοικία μόλις ἄρχιζε νά
 διοργανώνεται σέ συνοικία πραγματική. Καί κάπου ἐκεῖ, πρός τά
 'Εξάρχεια νομίζω, γιατί δέν εἶμαι καί πολύ βέβαιος, ὑπῆρχε ἕνα
 κουρεῖο μέ ἐπιγραφή : Κουρεῖον ή Ματαία Καλλονή...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κουρεῖον ή Ματαία Καλλονή... Πολύ νόστιμο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στάσου καί δέν τελειώνει ἐκεῖ ή ἱστορία αὐτή. 'Ο ἰδιοκτῆτης τοῦ
 κουρείου, λεγότανε Βασίλειος Κασιάδης καί στήν ἐπιγραφή ὑπῆρ-
 χε τό ὄνομά του : Κουρεῖον ή Ματία Καλλονή - Βασιλείου Κασιάδη.
 Μά κάποια νύχτα, ἕνας φοιτητής, πήρε μπογιά καί πινέλλο καί δι-
 ὠρθωσε ἕνα γράμμα στό ὄνομα τοῦ κουρέα, τό ἄλφα τό ἔκανε σιγμα
 καί ἔτσι διάβαζε κανεῖς Κουρεῖον : Βασιλείου Κασσίδη.
 'Εννοεῖται ὅτι ὁ ἀγαθός κουρέας οὔτε τό κατάλαβε καί ἐπί δύο
 ὀλόκληρους μήνες, ὁ κόσμος πήγαινε στό κουρεῖο τοῦ Κασσίδη.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαντάζομαι τί θά ἔγινε ὅταν ὁ κουρέας ἀνακάλυψε τήν φάρσα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό πιστεύεις λοιπόν ; Δέν θύμωσε. Τό βρῆκε πολύ κωμικό καί
 ἄφησε ἔτσι τήν πινακίδα γιά νά γίνεται συζήτησις καί νά μαξεύ-
 εται πελατεία ἐν στό μαγαζί του. Αὐτό τό κουρεῖο ἄλλως τε
 ὅπως καί ἀργότερα τό κουρεῖο στήν πλατεία τῆς 'Ομονοίας τό
 περίφημο " "Αφε σβῆσε " ἦτανε λογοτεχνικά κέντρα, γιατί
 ἐκεῖ μαζεῦόντουσαν ὅλοι οἱ λογοτέχνες τῆς ἐποχῆς καί τά λέγανε

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ὅπως καί στήν ἀρχαιότητα. Τότε πού ἦτανε ἄγνωστα τά καφενεῖα
 τά κουρεῖα συγκεντρώνανε τόν ἀνδρικό κόσμο γιά πολιτική κουβέν
 τα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μιά και μιλάμε όμως για την συνοικία της Νεαπόλεως, δεν πρέπει να ξεχάσουμε ότι απ'αυτήν την συνοικία βγήκανε οι πιο παράξενοι τύποι της 'Αθήνας και πρώτος πρώτος ένας περιφημος μαντζουνᾶς...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί είπες ; Μαντζουνᾶς ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι, ένα κλανόδιος πού πουλούσε φάρμακα, ^{βότανα} μαντζούνια. Αύτός δεν πήγαινε σε άλλες γειτονιές. Νεαπολίτης ήτανε και όποιος άθηναίος ήθελε ν'άγοράση κανένα φάρμακο, πρακτικό φάρμακο, βότανα δηλαδή, μαντζουνι, θά 'πρεπε ν'άνεβη στην συνοικία Νεαπόλεως, όπου θά τον συναντούσε σε κάποιο δρόμο να διαλαλή : Φλυσκοῦνι, .. Διναρόσπορο για καταπλάσματα, Λαγοκοιμητιά, δεντρολίβανο, 'Απήγανο για τό ξόρμι, Πολύκομπο, 'Αγριάδα και Γοργογᾶνι για τό συνάχι...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κομπογιαννίτης ογλαδῆ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Αλοίμονο αν τον έλεγες κομπογιαννίτη. Σου άπαντούσε : Κομπογιαννίτες είναι οι γιατροί σας με τά ψηλά κολάρα και τά ψηλά καπέλλα. 'Εγώ πουλάω φυσικά φάρμακα, βότανα απ'αυτά πού χρησιμοποιοῦσε ό 'Ιπποκράτης.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Εμεῖς, στην πλατεία των 'Εξαρχείων δεν ήτανε και τά Τρία Γαρύφαλα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιατί μου μέ καταπλήσσεις. Που τά ξέρεις =έσθ τά Τρία Γαρύφαλα ;

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Εγώ δεν μπορούσα να ξέρω τά Τρία Γαρύφαλα, μά φαντάζομαι ότι έσύ θά μου τό είπες κάποτε αυτό και τό έχεις ξεχάσει.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι, τά Τρία Γαρύφαλα. Ήτανε ένα υπαίθριο ζυθοπωλεῖο, κάτι μεταξύ ταβέρνας και καφέ σαντάν, ένα κέντρο τελείως λαϊκό όπου εῦρισκε κανείς τίς περίφημες γυναίκες...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Στάσου... Τίς γυναίκες του Ταπί - φραγκου... αυτό δεν θέλεις να μου πῆς ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι, οί γυναίκες του Ταπί Φράγκου. "Ήτανε μιά παράξενη όνομασία γιά τίς πολύ εύκολες γυναίκες τών καφωδείων. Φάμμ'ντύ ταπί - φράν... τίς λέγανε γαλλιιά στό Παρίσι, στά πιό λαϊκά καφέ σαντάν... κι'έπειδή οί άθηναίοι, θέλανε πάντα νά μιμηθοϋν στό Παρίσι, εΐχαν λανσάρει και στήν 'Αθήνα αύτήν τήν χαρακτηρισμό : Γυναίκες του Ταπί - φράγκου...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι'αύτές συχνάζανε κυρίως στά Τρία Γαρούφαλα τών 'Εξαρχείων. Σ'αυτό τό καφέ σαντάν, ύπήρχαν και νούμερα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί τό περίεργο εΐναι ότι όλες οί άρτίστες ήτανε ξένες. 'Εμει πρωτακούστηκαν όλα τά πονηρά τραγούδια πού φθάνανε από τό Παρίσι και τά μαθαίνανε οί άθηναίοι. 'Εμει άγαπητέ μου Γ άγκο πρωτοτραγουδήθηε ή περίφημη πόλια : Στο Ζάππειο μιά μέρα - περιπατούσα, μέ τά γαλλιιά της λόγια : "Εν 'Εσπανιόλ σεβέρε - ντ'ύν ούβριέρε - ω Μουλενύ ντέ λά γιαλέττε - φί λά κονιέττε...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Νά και μιά αποκάλυψις. Εΐδες τί λέει ό πρώτος στίχος του τραγουδιού ; "Εν έσπανιόλ... ένας ισπανός... Καί ξέρεις γιατί ; Διότι τό τραγουδάει αύτό εΐναι σπανιόλικο. Οί γάλλοι πού ΐγραφαν γαλλικούς στίχους, έσεβάσθηκαν τήν έθνικότητα του τραγουδιού.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γι'αυτό λοιπόν, ας δώσωμε τόν λόγο στήν καλή μας φίλη τήν Κλειώ νά μās πη ΐνα τραγουδι της εκλογής της...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Τ ρ α γ ο υ δ ι

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πώς περνοϋν τά χρόνια Γιάγκο μου... "Ακουσε τί μās γράφει ένας τακτικός μας άκροατής από τήν Γλυφ'δα, ό κύριος Στέλιος Καρύδης, παλαιός συνταξιούχος χρηματιστής... "Η μαλλον διάβασε έσύ τό γράμμα του.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πώς περνοϋν τά χρόνια φίλοι μου... Τί σās χρωστάω νά μέ κάνετε νά δακρύζω κάθε φορά πού άκούω τήν έμπομή σας ; Μέ φέρνετε άθελά μου στά παληά καλά χρόνια, τότε πού εΐμαστε νέοι και δέν λογαριάζαμε τίποτε... Καί πάλι δάκρυσα άπόφε...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Έμεϊς τοῦ φταῖμε τοῦ κυρίου Καρύδη ἂν ἔχη εὐνολα τὰ δάκρυα;
~~Καὶ τότε τί θά 'κανε ἂν διάβαζε τοὺς στίχους~~
 τοῦ μακαρίτη ποιητῆ Πετιμεζᾶ. Λαύρα; Διάβασέ τους ἐσὺ
 Γιάγκο γιὰ νὰ ξαναδακρύσῃ ὁ φίλος μας τῆς Γλυφίας.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἦταν μιὰ κιθάρα πού 'χε σπάσει
 κι' ὄλα της τὰ τέλια εἶχαν κοπεῖ
 κι' εἶχε βουβαθεῖ κι' εἶχε σωπάσει
 χρόνια... ὅπως τὴν εἶχανε κρεμάσει
 στὴν σοφίτα, κάτω ἀπ' τὴν σκεπὴ.

Τὸ φθινόπωρο ἔσταζε ἡ βροχὴ
 πάνω της θλιμένη, στάλα στάλα
 μὰ σὰν νὰ κρυβόταν μιὰ ψυχὴ,
 ἄρχιζε ἓνα κλάμμα ν' ἀντηχῆ
 μέσ' ἀπ' τῆς κιθάρας τὴν κουφάλα.

Μάρτης... Ζευγαρώνουν τὰ πουλιά,
 χελιδόνια μπαίνει ἓνα ζευγάρι
 μέσα της κι' ἐπλέξανε φωλιὰ
 κι' ἄρχισε ἐρωτιάριχη λαλιὰ
 στὸ ἔρμο ἀραχνιασμένο της κουφάρι...

Κι' ἡ παλιὰ κιθάρα πού 'χε σπάσει
 κι' ὄλα της τὰ τέλια εἶχαν κοπεῖ
 πρὶν σβηστεῖ κι' ὀλότελα σωπάσει
 λέει στερνὴ φοορά - μὴν τὰ ξεχάσῃ -
 τὰ ὅσα στὸν καιρὸ της εἶχε πεῖ...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Κι' ἐμεῖς οἱ δύο Γθάγκο μου, μοιάζομε μέ δυό παλιές
 κιθάρες πού ἀφήνομε μερικές συγχορδίες ἀπὸ τὸ παρελθόν...
 Καλὰ εἶναι τὰ καινούργια χρόνια καὶ ὁ μοντερνισμός, καλὴ καὶ
 ἡ τηλεόρασις, καλὸ καὶ τὸ μπουζουδι - ἄς ποῦμε ὅτι τὸ παραδε-
 χόμαστε κι' αὐτὸ - μὰ χρειάζεται καὶ λίγη ἀναπόλησις, λίγη ἀνα-
 δρομὴ στὸ παρελθόν γιὰ νὰ θυμηθοῦμε καὶ τὸ παλιὸ ἐνεῖνο τρα-
 γουδι τὸ "Αἶ - ἄϊ - ἄϊ... Τὸ θυμᾶσαι Γθάγκο;

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Στὸν βράχο ἐνεῖ ἓνας νηὸς, ἄϊ ἄϊ, ἄϊ...